

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ОСНОВИ МІФОПОЕТИКИ

СИЛАБУС

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))
Освітня програма	Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія
Форма навчання	денна
Курс	I
Семестр	I

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол засідання

кафедри української філології

28.08.2019 № 1

Бахмут 2019

ЗМІСТ

1.	Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну	3
2.	Мета, завдання, передумови вивчення навчальної дисципліни	3
3.	Предметні компетентності та результати навчання	4
4.	Місце навчальної дисципліни в структурі освітньої програми	6
5.	Опис навчальної дисципліни	6
6.	Обсяг, методика і технології викладання дисципліни	7
6.1.	Анотація програми навчальної дисципліни	7
6.2.	Основні модулі навчальної дисципліни	8
6.3.	Індивідуальне навчально-дослідне завдання	8
6.4.	Форми та методи навчання	8
7.	Політика навчальної дисципліни	8
8.	Контрольні заходи результатів навчання	9
8.1.	Поточний контроль	10
8.2.	Підсумковий контроль	10
9.	Критерії й засоби оцінювання рівня знань і умінь здобувачів вищої освіти з дисципліни	11
10.	Рекомендована література	15

1. Відомості про розробників і науково-педагогічних працівників, які викладають навчальну дисципліну:

Назва дисципліни	Основи міфопоетики
Викладач (-і)	<i>Шкуропат Марина Юріївна</i> , к. філол. н., доц., доцент кафедри англійської філології та перекладу
Контактний телефон	+38(050) 47-16-586
E-mail	m.shkuropat@forlan.org.ua
Локація дисципліни в корпоративному середовищі	Ресурсний центр (аудиторія № 315, навчальний корпус № 2)
Формат дисципліни	Очний (offline)
Консультації	Очні консультації: в день проведення лекцій/семінарських занять (за попередньою домовленістю). Усі запитання можна надсилати на адреси електронної пошти, зазначені в силабусі.

2. Мета, завдання, передумови вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Основи міфопоетики» має велике значення у справі формування загального гуманітарного світогляду здобувача-філолога, допомагає йому активніше сприймати курс історико-літературних та теоретико-літературних, суспільно-історичних дисциплін, зокрема таких, як «Історія української культури», «Історія світової культури», «Історія сучасних літературознавчих вчень», «Історія зарубіжної літератури», «Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку», «Компаративні аспекти українського літературознавства», , «Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі», формує інтегральні, загальні і фахові компетентності, необхідні майбутньому вчителю, викладачу-словеснику для орієнтації в сучасному літературному процесі.

Курс допомагає здобувачам на новому рівні узагальнити, систематизувати свої знання з особливостей розвитку світового літературного процесу в історичному вимірі, а також значно розширити їх через ознайомлення із міфопоетичним підходом до потрактування художніх творів, зокрема таких, в яких давні і сучасні міфи трансформуються експліцитно, а також творів, де подібні трансформації спостерігаються у підтексті.

Метою навчальної дисципліни «Основи міфопоетики» є ознайомлення магістрів з міфопоетикою як галуззю сучасного літературознавства та формування у них системно-наукового поняття про її базові категорії, що дасть змогу оволодіти прийомами та методами міфопоетичного аналізу художнього тексту.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи міфопоетики» є:

- сформуванню уявлення про міфопоетику як галузь літературознавства, ознайомити з етапом її становлення та основними етапами її розвитку, наявними школами міфопоетичної критики;
- визначити місце міфопоетики в системі галузей сучасного гуманітарного знання;

- ознайомити з основними категоріями міфопоетики (архетип, інваріант, міфологема, міфема, трикстер, архетиповий сюжет, міф, неоміф тощо);
- охарактеризувати засади і методи міфопоетичного аналізу художнього тексту.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувачі повинні набути таких **результатів навчання**:

- вільне оперування ключовими термінами і поняттями сучасного літературознавства;
- аналіз та об'єктивна оцінка сучасних наукових досягнень у галузі літературознавства;
- самостійний пошук, обробка, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях;
- ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства;

Здобувачі повинні **знати**:

- генезис міфопоетики як галузі сучасного літературознавства;
- визначальні риси шкіл міфологічної критики;
- основні категорії міфопоетики (архетип, інваріант, міфологема, міфема, трикстер, архетиповий сюжет, міф, неоміф тощо);
- засади і методи міфопоетичного аналізу художнього тексту.

Здобувачі повинні **вміти**:

- охарактеризувати міфопоетику як галузь сучасного літературознавства;
- характеризувати основні категорії міфопоетики (архетип, інваріант, міфологема, міфема, трикстер, архетиповий сюжет, міф, неоміф тощо);
- робити міфопоетичний аналіз художнього тексту;
- вільно оперувати термінами й поняттями міфопоетики для здійснення аналізу творів з міфопоетичною складовою;
- застосовувати набуті знання в різних видах професійно-освітньої діяльності та володіти практичними навичками, необхідними для роботи в середній школі, гімназії, ліцеї, коледжі.

Дисципліна формує **міждисциплінарні взаємозв'язки** з іншими дисциплінами «Історія української культури», «Історія світової культури», «Історія сучасних літературознавчих вчень», «Історія зарубіжної літератури», «Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку», «Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі».

3. Предметні компетентності та результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньої програми спеціальності 014 «Освіта».

Загальні компетентності:

Здатність аналізувати й оцінювати сучасні наукові досягнення в галузі літературознавства, методики викладання літературознавчих дисциплін.

Здатність планувати і вирішувати завдання власного особистісного та професійного розвитку.

Здатність здійснювати пошук, обробку, систематизацію, контекстуалізацію та інтерпретацію загальнонаукової інформації з різних джерел, генерувати нові ідеї для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях.

Здатність орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, працювати з бібліотечними фондами, критично ставитись до отриманої інформації, усвідомлювати цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою.

Здатність працювати у професійній та/або науковій групі, дотримуючись етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Фахові компетентності:

Здатність використовувати базові знання про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства.

Здатність сприймати літературу як невід'ємну частину світової художньої культури та розуміти її як мистецтво слова.

Здатність до духовно-ціннісної орієнтації та формування естетичних потреб особистості на основі вивчення найяскравіших зразків художньої літератури.

Здатність мислити логічно й послідовно, здійснювати аналіз та синтез різних ідей, точок зору, літературознавчих явищ у їх взаємозв'язку та взаємозалежності.

Здатність розрізняти художні явища й тенденції сучасного літературного процесу, визначати їх особливості, історичну обумовленість, розглядати їх в контексті історико-літературних і критичних оцінок представників різних шкіл сучасного літературознавства.

Програмні результати навчання:

Аналіз та об'єктивна оцінка сучасних наукових досягнень у галузі літературознавства, методики викладання літературознавчих дисциплін; застосування у власній професійній діяльності сучасної наукової методології, використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій.

Самостійний пошук, обробка, систематизація, контекстуалізація та інтерпретація загальнонаукової інформації з різних джерел, генерування нових ідей для вирішення наукових і практичних завдань, зокрема у міждисциплінарних галузях.

Вільна орієнтація орієнтуватися в інформаційних та Internet джерелах, використання у власній професійній діяльності бібліотечних фондів, критичне ставлення до отриманої інформації, усвідомлення цінності суб'єктивної позиції в інформаційному просторі, володіння комп'ютерною та інформаційною культурою.

Результативна діяльність у професійній та/або науковій групі, дотримання етичних норм професійної діяльності та академічної доброчесності.

Ефективне використання базових знань про теоретичні засади, методологічні принципи, практичне застосування та міждисциплінарні зв'язки сучасного літературознавства.

4. Місце навчальної дисципліни в структурі освітньої програми:

а) навчальна дисципліна належить до обов'язкових дисциплін циклу професійної підготовки;

б) під час вивчення цієї дисципліни використовуються знання, отримані з таких дисциплін (пререквізитів): «Вступ до літературознавства», «Аналіз художнього тексту: жанри та стилі», «Історія української літератури», «Історія України», «Історія української культури», «Історія зарубіжної літератури» тощо;

в) основні положення навчальної дисципліни мають застосовуватися при вивченні таких дисциплін (постреквізитів): «Історія української культури», «Історія світової культури», «Історія сучасних літературознавчих вчень», «Історія зарубіжної літератури», «Сучасний літературний процес: основні тенденції розвитку», «Методика викладання літературознавчих дисциплін у вищій школі» тощо.

5. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Опис підготовки фахівців	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 01 Освіта	Вибіркова (за вибором закладу вищої освіти)	
	Спеціальність 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))		
Змістових модулів – 2	Освітня програма «Середня освіта (Мова і література (англійська)). Психологія»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин: денна – 90 год. заочна	Рівень вищої освіти: другий	2	
		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи здобувача – 2,7	ступінь освіти: магістр	3	
		Лекції	
		8 год.	
		Семінари	
		8 год.	
		Самостійна робота	
		54 год.	
Вид контролю: залік			

6. Обсяг, методики і технології викладання дисципліни:

6.1. Анотація програми навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Тема №1. Міф як культурний феномен. Міфопоетика як галузь сучасного літературознавства.

Міфопоетика як складова поетики. Терміни «міфопоезія» (М. Бодкін, Н. Фрай), «неоміфологізм» (Е.М. Мелетинский), «міфоцентрична або міфогенна література» (С. Козлов).

Особливості реконструкції міфу в мистецтві. Місце фольклору як проміжного етапу в реконструкції міфу. Неоміфологізм як художня система, як властивість художнього твору та як метод дослідження явищ мистецтва. Провідні риси міфологічного мислення: міф і дійсність, означуване й означене, вимисел і правда, міф як опис і відтворення світу і в той же час як власне світ; циклічність часу і принцип повторюваності й зверненості часу до часу творіння; передперсональність героя, спрямованість на одиничність героя або на зведення декількох героїв до метаморфоз одного.

Тема №2. Архетип та його різновиди. «Коллективне несвідоме» К.-Г. Юнга та теорія архетипів. Універсальність архетипів та їхня співвідносність із «колективним несвідомим». Типології архетипів. С. Аверинцев та його класифікація архетипів: тінь – анти-я; дитина – мати; anima-animus, персона – самість, мудрий старий – мудра стара. Подолання архетипу та перехід на новий ступінь розвитку особистості через ритуал та його етапи (ініціація як сходження від дитини, шлюбні випробування як подолання anima, набуття гармонії між персоною і самістю як спосіб соціалізації, магичні посвяти як сходження до архетипу мудрого старого). Робота М.Бодкін «Архетипічні моделі в поезії» та її значення для міфологічних досліджень.

Змістовий модуль №2. Теорії міфу в літературознавстві ХХ - ХХІ ст. Неоміфологізм як тип літературної творчості.

Теорії міфу в літературознавстві ХХ- ХХІ ст.: роботи Дж. Фрєзера и Э. Тэйлора. Магія й анімізм як концепції міфологічного мислення. Концепція первісного мислення Ф. Боаса дослідження Л. Леви-Брюлля. Концепція прелогічного мислення як міфологічного мислення. Теорія метафори Е. Касірера. Міфологічне мислення як символічне мислення. Тотальний символізм міфу. Способи породження міфу: принцип партіпації, метафоризація, символізація.

Неоміф як вторинна семіологічна система, що відтворює основні параметри архаїчного мислення. Шляхи створення неоміфу в сучасній літературі. Транспонування як спосіб породження неоміфологічного змісту, об'єкти транспонування: автор – герой, час – простір.

Міфопоетичний аналіз художнього тексту, його засади. Міф і слово. Міфема – слово міфа. Походження міфу й теорія «хвороби мови». Слово та дія в ритуалі. Призначення слова в магії, слово та творіння. Сучасні концепції ритуалу й заговору, нове розуміння поезії та пробудження творчої свідомості. Міфопоетичне і поетичне слово. Міф і поезія.

Способи декодування міфологічних змістів у творі, в якому не актуалізовано прецедентний міфологічний зміст. Можливості ідентифікації неоміфологізму як художньої якості твору шляхом використання неоміфологізму як дослідницької стратегії.

6.2. Основні модулі навчальної дисципліни

№ п/п	Модуль /назва	Всього годин	Аудиторні заняття				СРС
			Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	
1	Змістовий модуль 1. Міф як культурний феномен. Міфопоетика як галузь сучасного літературознавства	62	12	-	10	-	30
2	Змістовий модуль 2. Теорії міфу в літературознавстві XX - XXI ст. Неоміфологізм як тип літературної творчості	88	28	-	22	-	48
ВСЬОГО		150	40		32		78

6.3. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Проект «Жанрово-стильове розмаїття сучасної української прози»

6.4. Форми та методи навчання

Для визначення рівня засвоєння слухачами навчального матеріалу використовуються такі **форми навчання**: 1) лекційні заняття, на яких подається огляд характерних тенденцій, жанрових і стилістичних трансформацій, які відбуваються в сучасній українській літературі; 2) семінарські заняття, що передбачають опрацювання окремих творів сучасних українських письменників, осмислення та обговорення значимих літературних явищ у загальному культурному контексті доби; 3) консультації, які проводяться з метою допомоги здобувачам у виконанні творчих робіт, роз'яснення окремих розділів теоретичного матеріалу, відпрацювання здобувачами пропущених занять.

Методи навчання і викладання. Інформаційно-повідомлювальний, пояснювально-ілюстративний, інструктивно-практичний, пояснювально-спонукальний; виконавський, репродуктивний, продуктивно-практичний, частково-пошуковий, пошуковий.

7. Політика навчальної дисципліни заснована на політиці ГПМ.

Горлівський інститут іноземних мов ДВНЗ ДДПУ є вільним і автономним центром освіти, що покликаний давати адекватні відповіді на виклики сучасності, плекати й оберігати духовну свободу людини, що робить її спроможною діяти згідно з власним сумлінням; її громадянську свободу, яка є основою формування

суспільно відповідальної особистості, та академічну свободу і доброчесність, що є головними рушійними чинниками наукового поступу. Внутрішня атмосфера інституту будується на засадах відкритості, прозорості, гостинності, повазі до особистості.

Вивчення навчальної дисципліни «Основи міфопоетики» потребує: виконання завдань згідно з навчальним планом; підготовки до семінарських занять; роботи в інформаційних джерелах; опрацювання рекомендованої основної та додаткової літератури, а також ознайомлення зі змістом художніх текстів, рекомендованих для обов'язкового прочитання.

Підготовка та участь у семінарських заняттях передбачає: ознайомлення з програмою навчальної дисципліни, питаннями, які виносяться на заняття з відповідної теми; вивчення теоретичного матеріалу, конспекту лекцій, а також позицій, викладених у підручниках, монографічній та іншій науковій літературі.

Результатом підготовки до заняття повинно бути змістовне володіння здобувачем вищої освіти матеріалом теми, якій присвячено відповідне заняття, а саме: підтвердження теоретичного матеріалу прикладами з художніх текстів, знання основних дефініцій сучасного літературознавства, уміння аргументовано викласти певний матеріал, підготувати презентацію власних навчальних пошуків, коментувати відповіді інших здобувачів вищої освіти, доповнювати їх, знаходити помилки (неточності, недоліки) та надавати правильну відповідь.

Відповідь здобувача повинна демонструвати ознаки самостійності виконання поставлених завдань, відсутність ознак повторюваності та плагіату.

Присутність здобувачів вищої освіти на лекційних та семінарських заняттях є обов'язковою. Пропущені з поважних причин заняття мають бути відпрацьовані.

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників процесу навчання, бути зваженим, уважним та дотримуватися дисципліни й часових (строкових) параметрів навчального процесу.

8. Контрольні заходи результатів навчання

- бесіда й усне опитування;
- модульний контроль;
- дослідницько-пошукові завдання;
- тестування;
- реферати, презентації, індивідуальні завдання;
- залік.

Загальна підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється відповідно до методики накопичення балів за результатами поточного контролю (контрольні точки, контрольні роботи змістових модулів).

8.1. Поточний контроль

ГРАФІК поточного контролю

Курс I (магістри 014.02 Середня освіта (Мова і література (англійська))

I семестр 201_ – 201_ навчальний рік

Факультет соціальної та мовної комунікації

Кафедра української філології

Секція теорії літератури та історії української літератури

Дисципліна «Основи міфопоетики»

Викладач: _____

Кількість КТ – 1

Коефіцієнт КТ – 0,6

Кількість КРЗМ – 1

Коефіцієнт КРЗМ – 0,4

Кількість ЗМ – 2

Вид підсумкового контролю: залік

№	Вид контролю	Форма контролю	Термін проведення
1	КТ 1	Середній бал за усні відповіді на семінарах 1 – 4 + виконання самостійної роботи	СЗ № 3
2	КРЗМ 1	Презентація дослідницько-пошукового завдання	СЗ № 4

Затверджено:

Протокол № 2 від «04» вересня 2019 р.

Завідувач кафедри української
філології

Т. М. Радіонова

8.2. Підсумковий контроль

Загальна оцінка складається із суми балів за контрольні точки та контрольні роботи змістових модулів, набраних упродовж навчального семестру.

У разі, якщо здобувач не набрав необхідну залікову суму балів (60 балів), залік складається у спеціально відведений навчальним розкладом час в усній формі за поданими нижче питаннями:

1. Міфопоетика як складова поетики. Терміносистема міфопоетики.
2. Особливості реконструкції міфу в мистецтві. Місце фольклору як проміжного етапу в реконструкції міфу.
3. Неоміфологізм як художня система, як властивість художнього твору та як метод дослідження явищ мистецтва.
4. Провідні риси міфологічного мислення.

5. Теорії міфу в літературознавстві ХХ- ХХІ ст.: роботи Дж. Фрезера и Э. Тэйлора. Магія й анімізм як концепції міфологічного мислення. Концепція первісного мислення Ф. Боаса дослідження Л. Леви-Брюлля. Концепція прелогічного мислення як міфологічного мислення.. Теорія метафори Е. Касієра. Міфологічне мислення як символічне мислення.
6. Тотальний символізм міфу. Способи породження міфу: принцип партіпації, метафоризація, символізація. Міф і слово. Мифема – слово міфа.
7. Неоміф як вторинна семіологічна система, що відтворює основні параметри архаїчного мислення. Шляхи створення неоміфу в сучасній літературі.
8. Космогонічний міф у структурі архаїчної міфології. Космогонія і ритуал. Призначення і зміст космогонії. Опозиція хаос – космос та її різновиди.
9. Космогонічний міф і тотем. Маркування частин космосу. Матеріал та джерело творіння. Ствердження і зняття опозицій. Час творіння і принцип вічного повернення (М. Еліаде).
10. Моделі світостворення. Циклічний час міфу та вічність.
11. «Коллективне несвідоме» К.-Г. Юнга та теорія архетипів. Універсальність архетипів та їхня співвідносність із «колективним несвідомим».
12. Типології архетипів. С. Аверинцев та його класифікація архетипів: тінь – анти-я; дитина – мати; anima-animus, персона – самість, мудрий старий – мудра стара.
13. Герой та історія. Узагальнюючі біографії героя в роботах представників міфо-ритуальної школи (Дж. Кемпбел). Трактовка героя в теорії індивідуалізації через подолання попереднього архетипу К.-Г. Юнга.
14. Шляхи трансформації міфа в епос, багатогеройність епосу й розпад концепції циклічного часу. Лінійний час та епічний сюжет, категорії початку та кінця як етапи долі епічних героїв, що маркують лінійність часу.
15. Культурний герой і трикстер: тенденція до метатези або ототожнення у неоміфі. Причини транспонування творця та руйнівника. Концепція героя в неоміфі.
16. Способи декодування міфологічних змістів у творі, в якому не актуалізовано прецедентний міфологічний зміст.
17. Можливості ідентифікації неоміфологізму як художньої якості твору шляхом використання неоміфологізму як дослідницької стратегії.

Результати навчальних досягнень здобувачів з навчальної дисципліни здобувачів вищої освіти визначаються за критеріями, що запроваджені в інституті за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС та національною шкалою, й доводяться до відома здобувачів на першому занятті.

9. Критерії й засоби оцінювання рівня знань і умінь здобувачів із дисципліни «Основи міфопоетики»

Здобувач одержує оцінку **відмінно (100)**, якщо він:

- має системні теоретичні знання з дисципліни,
- **вільно** володіє спеціальною термінологією,

- виявляє міцні уміння і навички аналізування літературного, літературно-критичного матеріалу,
- аргументовано, з посиланням на тексти художніх творів, історико-літературні, літературно-критичні першоджерела доводить власну думку,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни,
- самостійно здійснює дослідницьку діяльність у галузі історії, теорії літератури,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 100% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури високий.

Здобувач одержує оцінку **відмінно (95)**, якщо він:

- виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати художні явища, виявляючи достатній рівень сформованості аналітичного й систематичного мислення,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією,
- безпомилково виконує письмові завдання в обсязі 90-95% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури досить високий.

Здобувач одержує оцінку **відмінно (90)**, якщо він:

- виявляє **глибоке розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,
- уміє аргументовано доводити власну думку, здатний системно аналізувати художні явища, допускаючи однак незначні помилки теоретичного й практичного характеру, які самостійно виправляє,
- виявляє науковий інтерес до дисципліни, але не включається до дослідницької діяльності,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією,
- виконує письмові завдання в обсязі 90% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній.

Здобувач одержує оцінку **добре (85)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з комплексу літературознавчих дисциплін, виявляючи **належний** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
- достатньо повно аналізує художні твори, виділяючи відповідні структурні елементи та демонструючи їх взаємозв'язок,
- відповідь аргументована, ілюстрована вдалими прикладами,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією, але допускає негрубі помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній.

Здобувач одержує оцінку **добре (80)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни,

- достатньо повно аналізує художні твори, допускаючи помилки при виділенні їх структурних елементів та встановленні їх взаємозв'язку,
- володіє практичними вміннями і навичками відповідно до вимог курсу,
- володіє спеціальною літературознавчою термінологією, допускаючи незначні помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі 80% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **добре (75)**, якщо він:

- виявляє **розуміння** основних понять і категорій з дисципліни, допускаючи незначні помилки,
- достатньо повно аналізує художні твори, допускаючи помилки при виділенні їх структурних елементів та встановленні їх взаємозв'язку,
- володіє практичними вміннями і навичками відповідно до вимог курсу,
- володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає помилки теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються незначні мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **задовільно (70)**, якщо він:

- добре володіє навчальним матеріалом, спроможний із незначною сторонньою допомогою аналізувати, узагальнювати його,
- виявляє **розуміння** основних теоретичних, історико-літературних понять і категорій, розкриває їх взаємозв'язок, виявляючи **достатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення,
- володіє спеціальною термінологією поверхово, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 2/3 за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **задовільно (65)**, якщо він

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, **невпевнено** викладає теоретичний, фактографічний, історико-літературний матеріал,
- **має недостатній** рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу художнього твору, закономірностей розвитку літературного процесу,
- слабо володіє спеціальною термінологією, допускає значну кількість помилок теоретичного й практичного характеру,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури достатній, але допускаються значні мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **задовільно (60)**, якщо він

- не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом,

- має недостатній рівень сформованості аналітичного і синтетичного мислення під час аналізу художніх, розвитку літературного процесу,
- мовлення відзначається недостатньою осмисленістю і логічністю, бідністю словника, значною кількістю фактичних помилок,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 60% за відведений час,
- рівень мовленнєвої культури низький, але допускаються значні мовленнєві помилки.

Здобувач одержує оцінку **незадовільно (55)**, якщо він

- не вміє вільно, логічно, аргументовано, чітко висловлюватись, відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- не вміє аналізувати художні твори, допускаючи помилки при класифікації літературних явищ, визначенні їх місця та ролі у розвитку літературного процесу,
- рівень мовленнєвої культури низький, допускаються значні мовленнєві помилки,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 50% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

Здобувач одержує оцінку **незадовільно (35 і менше)**, якщо він

- не вміє аналізувати художні твори, допускаючи помилки при класифікації літературних явищ, визначенні їх місця та ролі у розвитку літературного процесу,
- відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення,
- робить грубі фактичні помилки; не може навести приклади; допускає значну кількість мовленнєвих помилок,
- виконує письмові завдання в обсязі більше ніж 30% за відведений час,
- не володіє спеціальною термінологією.

Шкала оцінювання рівня знань і умінь здобувачів: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
	екзамен	залік		
90-100	відмінно	зараховано	A	відмінне виконання лише з незначною (мінімальною 1-2) кількістю помилок
82-89	добре		B	вище середнього рівня з кількома помилками
75-81			C	вище середнього рівня з кількома помилками
67-74			D	непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-66	задовільно		E	виконання задовольняє мінімальним критеріям
35-59		незадовільно	FX	з можливістю повторного складання
1-34		не зараховано	F	з обов'язковим повторним курсом

10. Рекомендована література

Основна література

1. Афанасьев А. Н. Происхождение мифа./А.Н.Афанасьев – М.: «Индрик», 1996. – 410 с.
2. Березкин Ю. Трикстер как серия эпизодов /Ю.Березкин. - Труды факультета этнологии. – СПб., 2001. – С. 97–164.
3. Большакова А.Ю. Архетип в теоретической мысли XX века. / А. Ю. Большакова. – Теоретико-литературные итоги XX века. Т. 2. Художественный текст и контекст культуры. – М.: «Наука», 2003. – С. 284–319.
4. Бондарева О. С. Міф і драма у новітньому літературному контексті: поновлення структурного зв'язку через жанрове моделювання. / О. С. Бондарева. – К: Четверта хвиля, 2006. – 512 с.
5. Бражников И. Л. Мифопоэтический аспект литературного произведения. / И. Л. Бражников. // Автореф. дис. канд. филол.наук /10.01.01 – русская литература. Ин-т мировой литературы им. М.Горького. – М., 1997. – 22 с.
6. Грабович Г. Поет як міфотворець. Семантика символів у творчості Тараса Шевченка. / Г. Грабович. – К.: «Часопис «Критика», 1998. . – 208с.
7. Голосовкер Я. Е. Логика мифа. / Я. Е. Голосовкер.– М.: Наука, 1987. – 218 с.

Додаткова література

1. Аверинцев С. С. Аналитическая психология К.-Г. Юнга и закономерности творческой фантазии. / С. С. Аверинцев. // Вопросы литературы. – 1970. – №3. – С. 113–143.
2. Буслаев Ф. И. Народный эпос и мифология. /Ф.И. Буслаев. – М.: Высшая школа, 2004. 400 с.
3. Гадамер Г. Г. Актуальность прекрасного. / Г.Г. Гадамер – М.: «Искусство», 1991. – 367 с.
4. Голіченко Т. С. Слов'янська міфологія та антична культура . / Т. С. Голіченко. – К.: Наукова думка, 1994. – 92 с.
5. Донских О. А., Кочергин А. Н. Античная философия: мифология в зеркале рефлексии. / О. А. Донских, А. Н. Кочергин. – М.: Изд-во Московского университета, 1993. – 240 с.
6. Дьяконов И. М. Архаические мифы Востока и Запада. / И. М. Дьяконов. – М.: Наука, 1990 – 248 с.
7. Євсєєв Ф. Т. Світоглядні основи архаїчної культури: теоретичний аспект. / Ф. Т. Євсєєв.– Ніжин, 2000. – 104 с.
8. Журавлев А. Ф. Язык и миф. Лингвистический комментарий к труду А. Н. Афанасьева «Поэтические воззрения славян на природу». А. Ф. Журавлев. – М.: «Индрик», 2005. – 1004 с.
9. Кессиди Ф. К. От мифа к логосу (становление греческой философии) / Ф. К. Кессиди. – М.: Мысль, 1972. – 312 с.
10. Кэмпбелл Дж. Герой с тысячей лиц / Дж. Кэмпбелл. – М.: АСТ., 1997. – 383 с.

11. Мелетинский Е. М. Аналитическая психология и проблемы происхождения архетипических сюжетов. / Е. М. Мелетинский. – Вопросы философии № 10.– 1991. – С. 41–47.
12. Мусий В. Б. Мифопоэтика русской предромантической и романтической прозы. / В. Б. Мусий.– Одесса: Астропринт, 2008. – 300 с.
13. Режабек Е. Я. Становление мифологического сознания и его когнитивности. / Е. Я. Режабек // Вопросы философии – 2002. – №1. – С.52 – 66.
14. Шода М. Ю. Миф как топос и как дискурс (на материале творчества Уильяма Балера Йейтса). Взаимодействие литератур в мировом литературном процессе (проблемы теоретической и исторической поэтики). Материалы международной научной конференции: В 2-х частях. Ч. 2. – Гродно, 2000. – С. 115–120.

Інформаційні ресурси

1. Леви-Стросс К. Тотемизм сегодня. – <http://text.masru/fi/osof/s/1.htm>).
2. Мелетинский Е.М. Миф и XX век. // <http://www.irex ff.ru>
3. Элиаде М. Ритуалы и символы инициации. – <http://swarog.ru>